

»Omvend os, HERRE, til dig, så vender vi om; giv os nye dage som fordem« (Klages. 5,21).

Bønnevagt

Bøn er koncentration om det væsentlige. Bøn er også selvfornægtelse. Bøn er kamp. Bøn er at række ud efter det højeste. Derfor kan bøn ikke altid indpasses i livets almindelige rytme. Man må undertiden stå tidligere op for at bede – eller gå senere til ro – eller gå af sides – eller faste – eller give afkald på nogle goder.

Bøn opleves nu og da som en præstation – det lykkes, det lykkes! – og dog er bøn dybest set aldrig en præstation, men en herlig gave fra Gud – en gave, som imidlertid må tilegnes i tro og fastholdes i tro.

Bøn er at holde sig nær til Gud. Gør vi det, holder Han sig nær til os. Guds nærhed er det største af alt i hverdagen.

Nøden i *verden* er så stor, at ingen af os kan forestille sig den og slet ikke bære den. Tilstanden i *Danmark* er så mørk, at vi helst ikke vil kendes ved den. Der sættes ingen grænse for tarveligheden, frækheden og skamløsheden. Og menighedens vidnesbyrd er så ringe, at det mange steder snarere vildleder end vejleder. Og vi selv strækker ikke til.

Men Gud befinder sig ikke i en vanskelig situation, der gør ham rådvild. Vor Herre Jesus har al magt i Himmelen og på jorden, altså også i Danmark.

Derfor gør al den nød, der præger menneskeheden, og alt det mørke, der dækker Danmark, det ikke sværere for Gud at gøre, hvad Han vil.

Og når det er tilfældet, bør vi ikke lade os overvælde af mørket, nøden og elendigheden.

Vi kan derimod lade nøden og mørket tjene os i den forstand, at vi lader det drive os til bøn. Jo mere nød og smerte, des mere bøn! Det var, hvad *N.P. Wetterlund* (som vi skrev om i maj), gjorde. Når verdens nød eller et menneskes nød tyngede hans sjæl, gik han ind i sit kammer og tilbragte dagen derinde uden at tage nogen føde til sig. Evigheden vil vise, hvad det har betydet. Hans ansigt lyste ofte, når han kom ud derfra.

I bønner oplever vi (undertiden intenst), at kødet og Ånden strider med hverandre. Ånden er redbon, men kødet er skrøbeligt. Hvis vi har vænnet os til at pleje kødet for meget – hvis vi slet ikke kender til at være hård imod vort legeme – hvis mad og drikke og hygge og fjernsyn har fået overhånd, da kan vi ikke bede, som vi burde – og da må vi omvende os i hast, inden det er for sent.

Bønner er en del af det skjulte liv og den skjulte tjeneste med Herren. Men det er altid det skjulte, der former et menneske.

I Salme 109,6 siger *David*, at han er idel bøn. Bønner er altså blevet hans væsen og væren. Lader vi bønnens Ånd beherske os, da bliver bøn en del af vor natur. *Paulus* gik ud fra, at sådan var Guds børn, thi han sagde jo: »Bed uafladeligt!« men det kan ingen, hvis det strider imod hans natur.

Nehemias bad til Himmelens Gud midt under sit arbejde, da han skulle svare på kongens spørgsmål (Neh. 2,4). Han havde ladet nøden gøre ham den tjeneste at drive

ham til faste og bøn (1,4). Og da fjenderne ville skabe forvirring, bad han og satte vagt ud dag og nat (4,9). Han var som kong David optaget med mange svære opgaver, og dog var han som denne idel bøn.

Bønner bringer glæde, thi den er aldrig forgæves. Før svaret kommer, modtager enhver, der beder, ofte vished om, at hans bøn er hørt. Bønner åbner Skriften, og Skriften støtter bønner.

»Lad os gå til arbejdet,« sagde gamle pastor *Fjord Christensen* ofte, når vi skulle bede. Han var en alvorsmand, men hans ansigt lyste, når han bad, og det strålede, da han skulle forlade denne verden.

»Der findes livsalige hemmeligheder, som kun af Guds bedende venner er kendt!« Sådan synger vi (Kristne Sange nr. 9). Bønnens Ånd er tillige åbenbaringens Ånd, der skænker os, hvad der ellers ligger uden for vor rækkevidde.

Så er bønnevagt en del af vor lykkelige lod, den livsalige arv, der tilfaldt os. Lad os tage den i besiddelse!

Herren løfte enhver, der er blevet trætt og mismodig, op i troens og glædens Ånd og skænke os alle fornyelse i vort skjulte liv med Ham!

»Tjen HERREN med glæde, kom for hans åsyn med jubel! Kend, at HERREN er Gud! Han skabte os, vi er hans, hans folk og den hjord, han vogter« (Salme 100,2-3).

Jeres medstrider
Poul Madsen

Lad jer fylde af Ånden.

Helligånden er Gud. Han er altså uskabt, uden begyndelse og uden ende. Han er fuldkommen og har aldrig lidt et nederlag. Hans visdom er uden grænser eller begrænsning, hans kraft ligeledes.

Imellem Gud og mennesket er der en »uendelig, kvalitativ og absolut forskel« – en forskel, som vi overser eller glemmer, hvormed vi omdanner Gud, så han stemmer med vore tanker. Vi kommer imidlertid aldrig til at få Gud i vor magt, så det bliver os, der bestemmer, og Gud, der adlyder.

Vor egen ånd er en ånd, Gud har skabt. *Paulus* kalder den for »jeres sinds ånd« (Efes. 4,23). Imellem den og Helligånden er der »en uendelig, kvalitativ forskel« – forskellen er så stor, at ingen kan

beskrive den.

Vor ånd har lidt mange nederlag – dens visdom og kraft er såre begrænset – dens tanker er direkte i modstrid med Helligåndens – vor ånd er en trældomsånd – den er bundet af synden – og når den lærer at frygte Gud, er det med trællens frygt, det sker.

Den tanke, at Helligånden skulle forene sig med vor ånd sådan uden videre, er måske ganske skøn – men den er helt urealistisk. Den er sværmerisk, sentimental og drømmende.

Åndslivet

Menneskeånden har frembragt meget af stor skønhed – tænk blot på de store digtere og komponister. Den har også tænkt

dybe tanker – tænk blot på de store filosoffer lige fra grækernes tid op til vor. Menneskeånden har også frembragt store religiøse skikkelser – tænk blot på Buddha og hedenskabets idealistiske ledere.

Men der er en grænse, menneskeånden aldrig kan overskride – grænsen, der markerer den uendelige, kvalitative forskel imellem Gud og mennesket.

Menneskeånden kan aldrig finde eller fatte Gud. Den kan kun producere sine egne opfattelser af ham – og de er altid forkerte.

Hvis mennesket kun vil lade sig lede af sin egen ånd, forbliver Gud skjult for ham.

I vor tid er mennesket trængt dybt ind i nogle af skaberværkets hemmeligheder,

feks. atomet – men jo dybere menneskets ånd trænger ind i skabningens sammen-sætning, des stærkere føler de store geniale videnskabsmænd, at nøglen til forståelsen af livet har de ikke.

Menneskets ånd er behersket af et bevidst eller ubevidst hovmod, der ikke op-giver troen på sig selv. Derfor står den skabte ånd i fare for at alliere sig med åndsmagter, hvis inderste væsen er det bevidste had til sandheden.

Paulus taler om *denne verdens tidsånd* (Efes. 2,2). Tidsånden sætter sit præg på hver generation. Den bestemmer stort set uimodsagt, hvad der er »fremskridt« – hvad der er »humant« – hvad der er »solidaritet« – hvad der er »oplysning« – den ensretter generation efter generation efter sit mønster og bestemmer, hvad »moden« går ud på.

Tidsånden har også sin opfattelse af, hvad der er kristendom, og hvad moralen drejer sig om.

Den omfatter hele menneskelivet – og menneskets ånd er næsten altid »åben« for tidsånden.

Tidsånden er ikke en evig, uskabt ånd – men er som menneskets ånd falden – derfor er det ikke svært at forstå, at disse som den naturligste sag finder sammen og falder sammen.

Men at Helligånden, der er Gud, skal kunne forene sig med menneskets besmittede, begrænsede og fjendtlige ånd, det er en umulig tanke!

Helligåndens væsen

Helligånden forbliver skjult for os, hvis ikke han selv åbenbarer sig og viser os, hvordan Han er. Vi mener, at vi forstår, hvad *kraft* er, og hvad *kærlighed* er – men hvad *Åndens kraft* og *kærlighed* er, aner vi ikke og kan aldrig selv tænke os til, thi imellem Helligånden, der er Gud, og vor ånd er der en »uendelig, kvalitativ forskel«.

Vor Herre Jesus levede i eet og alt Åndens liv i hele dens fylde – og »kulminationen« af hans liv i Helligåndens kraft og kærlighed var, at han i kraft af en evig Ånd frembar sig selv som et lydefrit offer for Gud – et offer, hvorved han med sit blod udslettede sine fjenders (d.v.s. vor) synd og skyld!

Hvis nogen vil fyldes af Helligånden, *da begynder det her* – og hvis nogen vil fornyes af Ånden, *da begynder det også her* – og vil nogen altid fyldes og fornyes af Ånden, *da holde han sig nær hertil i gode som i onde dage!*

Hvad sker der, når vi begynder »ved korsets fod hos Jesus«? Jo, vort hovmod (også det kristelige hovmod!) brydes ned – vi bliver så små, så små – vor synd (også den, der er skjult for alle andre) bliver afsløret og dømt – men ikke tilregnet

os, thi Herren har taget den på sig – og nu kan Helligånden, Guds kærlighed til os, udgydes i vore hjerter, thi Guds Ånd bor to steder:

I det høje og hellige og

i den, der har en sønderbrudt ånd,

men ikke andre steder, ikke i huse, gjort af sten, og ikke i stærke mennesker.

Kristi kors åbenbarer os, at Helligånden i sin majestætiske ophøjethed og uendelige overlegenhed over vor ånd ikke holder små skabninger som os på tilbørlig afstand, men opsøger os i en uforklarlig kærlighed og selv tilvejebringer den mulighed, at vi kan blive fyldt af Ham.

Fyldt af Guds Ånd! Det svimler for tanken. *Fyldt af Gud!* Hvem har mod til at tænke denne tanke til ende?

Hvad indebærer det?

Det, som står Ham imod og bedrøver Ham, *må bort*. Da Jesus gik ind i templet i *Jerusalem*, rensede han det med en svøbe og sagde: »Tag dette bort« (Johs. 2,16). Helligånden indgår aldrig et kompromis med det, som bedrøver ham. Hans navn er *Hellig-ånden*. Hellig er Han, som Gud er hellig, og hellig forbliver Han. Han er en ild, der med guddommelig nidkærhed fortærer alt vanhelligt. En gang faldt et ægtepar døde om, fordi de bedrøvede Ham og stod ham imod (Ap. G. 5,1-10).

Før *Paulus* i Efes. 5,18 siger: »Lad jer fylde af Ånden!« nævner han noget af alt det, *som må bort*, hvis de virkelig vil fyldes af Gud – *rådden snak* (4,29) – *al bitterhed og hidsighed og vrede og skrig og spot og al ondskab* (4,31) – *utugt og al slags urenhed – skammelig færd og tåbelig snak eller lefjærdig skæmt – havesyge – tomme ord* (5,3-6) – *mørkets golde gerninger* (5,11) – og meget andet.

Han fører dem hen til »korsets fod«, hvor de bliver så små, så små, thi der oplever de, at skønt Gud har velsignet dem med al den himmelske verdens åndelige velsignelse (Efes. L,3), er der endnu så meget, så meget, der ikke vidner derom, men snarere vidner om, at de ligner denne verdens børn alt for meget.

Ingen kommer uden om sandheden, hvis han vil fyldes med Helligånden, thi Han er Sandhedens Ånd!

Men sandheden er pinlig, når det drejer sig om sandheden *om mig selv* – sandheden om mig *som en kristen* – sandheden om de tomme ord – de spildte muligheder – de hengemte talenter – sandheden som den er i Guds lys, altså i hellighedens lys!

Sandheden driver os til »korsets fod«, thi kun der er sandheden *virksom som nåde*, d.v.s. *som Guds kraft* til at rense samvittigheden fra synd og give viljen helstøbthed nok til at tage alt det bort, som bedrøver Guds Ånd.

Her sker den *omvendelse*, som intet

Guds barn kan fritage sig selv for, hvis han vil fyldes og atter fyldes af Guds hellige Ånd.

Thi det er kun i den ydmygede ånd, Guds Helligånd vil tage bolig. Enhver, der bærer i sin ånd, kan blive fyldt af Guds Ånd!

Og når det sker, da fyldes han af det evige liv, der er rigt på guddommelig kærlighed, guddommelig glæde, guddommelig fred og guddommelig kraft.

Da er alting nyt og anderledes, og det nye søger stadig fornyelse i en uddybet fylde af Guds Ånd.

En ny bevidsthed

Når Helligånden fylder et menneske, da bliver mennesket sig bevidst, at »Jesus bor i mig ved sin Ånd!«

Denne bevidsthed kan ingen skaffe sig af sig selv. Vi er os alt muligt andet bevidst. Vi kender os selv – vi ved, hvordan vore omgivelser er – vi ved, hvilke problemer vi kæmper med – men alt dette overskygges af den nye bevidsthed, som kun Helligånden kan skænke os: »Kristus i eder, herlighedens håb!«

Også dette er aldeles ubegribeligt! *Kristus i mig!* Tanken svimler – følelsen kan slet ikke rumme Ham – viljen er alt for slap til at fastholde det – men Helligånden gør det til virkelighed: »Nu bor Kristus ved troen i *mit* hjerte!«

Paulus siger, at denne bevidsthed må vi ikke lade glide bort imellem hænderne på os: »Jer selv skal I ransage, om I er i troen; jer selv skal I prøve! Mærker I ikke på jer selv, at Jesus Kristus er i jer? ellers står I ikke prøve« (2. Kor. 13,5).

Er vi i troen, da kan vi mærke, at Kristus er i os – og denne bevidsthed er en uovervindelig kraft.

Så forstår vi ordet, at Han er nærmere end skyggen ved vor højre hånd, thi Han er i os.

Da vandrer vi *med Ham*. Det er mere end ord, thi det er virkelighed.

Da vandrer vi *i Ånden*, taler *i Ånden*, beder *i Ånden* – troens nye bevidsthed gør, at Kristus er i alt, hvad vi gør, stort eller småt.

Vi siger med glæde: »Kristus vort liv!«

Denne nye, frie bevidsthed giver os *et nyt syn på menneskene*. Og med det nye syn på dem *et nyt forhold til dem*. Vi ser på dem med den guddommelige kærligheds »overlegenhed« – d.v.s. vi ser ikke kun deres mangler, deres synd og skrøbelighed – vi oplever dem ikke kun som besværlige, trættende og tungnemme – nej, vi ser dem som skabninger, for hvem Kristus også er død, altså som skabninger af uendelig værdi – skabninger, som vi har et medansvar for – skabninger, som vi derfor kan elske, som Gud har elsket os i myndig sandhed og offervillig kærlighed.

Og kærlighedens »overlegenhed« ytrer sig i, at vi kan gå et skridt længere end normalt, give ud over, hvad der er »rimeligt«, og ofre noget for deres skyld – og alt dette frit og med glæde, fordi vi er os bevidste, at *Kristus bor i os!*

Ja, intet er umuligt, men alt er muligt,

når Helligånden fylder os. Det er nemlig *troen*, der fylder os, når Helligånden fylder os, og for den, der tror, er alt muligt.

Bevidstheden, om at alt er muligt, er den fuldkomne frihed, den sande glæde og den dybe fred.

Det spiller og synger inde i hjertet –

også i kamp og trængsel og modgang.

»Lad jer fylde af Ånden!«

Alle kristne kan citere disse ord, men kun de, der lader sig fylde af Helligånden, kender dem!